

Tilburg University

Rubriek "Opsporing en politie"

Fijnaut, C.J.C.F.

Published in:

Panopticon: Tijdschrift voor Strafrecht, Criminologie en Forensisch Welzijnswerk

Publication date:

1988

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):

Fijnaut, C. J. C. F. (1988). Rubriek "Opsporing en politie". *Panopticon: Tijdschrift voor Strafrecht, Criminologie en Forensisch Welzijnswerk*, 9(5), 519-521.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Opsporing en politie

---

1. Boeken en rapporten

Tot de meest in het oog springende titels uit de recent verschenen binnenlandse literatuur behoren ongetwijfeld ten eerste het boek van P. PONSMAERS en G. DUPONT over *De Bende; een documentaire* (Uitgeverij EPO), en ten tweede het boek van P. T HART en B. PIJNENBURG: *Het Heizeldrama; rampzalig organiseren en kritieke beslissingen* (Alphen aan den Rijn/Brussel, Samsom H.D. Tjeenk Willink). In beide gevallen gaat het niet alleen om een reconstructie maar ook om een interpretatie van de betrokken gebeurtenissen. Minder opvallend maar zeker zo belangrijk is verder de bundel artikelen van R. ERGEC, J. VELAERS, J. SPREUTELS, L. DUPONT en R. ANDERSEN over *Maintien de l'ordre et droits de l'homme* (Bruxelles, Bruylant, Centre Interuniversitaire de Droit Public). En tenslotte moet worden gewezen op de verschijning van het rapport *Les relations entre la police et le public*, in het kader van het door het Ministerie van Binnenlandse Zaken gefinancierd onderzoek vervaardigd door A. CORNET, C. GAVAY en A. LEMAITRE (Université de Liège, Service de Criminologie). Het rapport van de fa. Team Consult: *Les services de police en Belgique*, is wel reeds maanden klaar, circuleert ook volop in diverse kringen van geïnteresseerden maar is desalniettemin nog steeds niet vrijgegeven.

De geschiedenis van de Duitse politie doet nog steeds de nodige inkt vloeien. Een beknopt overzicht hiervan geven R. HARNISCHMACHER en A. SEMERAK in: *Deutsche Polizeigeschichte; eine allgemeine Einführung in die Grundlagen* (Stuttgart, W. Kohlhammer). W. SIEMANN geeft in *Deutschlands Ruhe, Sicherheit und Ordnung* (Tübingen, Max Niemeyer Verlag) daarentegen een uiterst indringend beeld van de beginjaren (1806 - 1866) van de politieke politie in Pruisen en de andere Duitse staten.

In Nederland (en België) is de studie gepubliceerd die schrijver dezes voor de Tweede Kamer in Den Haag heeft vervaardigd over *De toelating van raadslieden tot het politieke verdachtenverhoor* (Arnhem/Antwerpen, Gouda Quint/Kluwer rechtswetenschap-

pen). Verder heeft hij samen met J.M. GENDERS onder de titel *Politie in samenwerking* (Lochem, J.B. van den Brink) de inleidingen enz. gebundeld die over het gelijknamige onderwerp zijn gehouden op een symposium dat in augustus 1987 in Eindhoven plaatsvond. Verder kan hier de aandacht worden gevestigd op het boekje van B. MIDDELBURG: *De maffia in Amsterdam* (Amsterdam, Uitgeverij De Arbeiderspers).

In aansluiting op laatstgenoemde reportage kan voorts wat recente Engelse politieliteratuur worden gememoreerd. In het bijzonder denk ik hierbij aan de documentaire: *Bullion; Brink's-Mat: the Story of Britain's Biggest Gold Robbery* (London, Penguin Books) van de hand van A. HOGG, J. McDUGALL and R. MORGAN. Heel boeiend ook zijn de memoires van het vroegere hoofd van Scotland Yard's CID G. KELLAND: *Crime in London; from Postwar Soho to Present-day Supergrasses* (London, Grafton Books). En niet te vergeten het verhaal van P. WRIGHT over zijn belevenissen als adjunct-directeur van MI 5: *Spy catcher* (New York, Bantam Doubleday Dell Publishing). Ook vermeldenswaard is nog R. CLUTTERBUCK: *Kidnap, Hijack and Extortion* (London, The MacMillan Press).

De Franse literatuur is ook weer gegroeid. In het bijzonder verdient de historische studie van E.M. BENABOU: *La prostitution et la police des moeurs au XVIIIe siècle* (Paris, Librairie Académique Perrin) de aandacht. Maar ook de memoires van M. PAPON: *Les chevaux du pouvoir; le préfet de police du général de Gaulle ouvre ses dossiers, 1958-1967* (Paris, Plon) zijn de moeite van het lezen zeer waard. Het boek van de journalisten P. CHAIROFF en K. LE SAINT: *La mafia jaune en France* (Paris, Editions de Fanval) moet men maar op de koop toenemen.

Bij wijze van uitzondering tot slot nog 2 Noordamerikaanse boeken. Ten eerste de belangrijke verzameling opstellen die door C.I.D. SHEARING and Ph.C. STENNING (eds.) is gepubliceerd over *Private Policing* (Beverly Hills, Sage Publications). En ten tweede het schitterende relaas van J. RANELAGH over: *The Agency; the Rise and Decline of the CIA* (London, Hodder and Stoughton). Twee boeken dus over onderwerpen die ook in Europa in het brandpunt van de belangstelling staan.

2. WETGEVING

Op 24 november 1987 is in het *Staatsblad* (p. 17307-17309) het (nieuwe) *Koninklijk besluit d.d. 4 november 1987 betreffende de algemene inspectie van de rijkswacht* gepubliceerd. Hierin worden m.n. de verhoudingen bepaald tussen de inspecteur-generaal (en zijn adjuncten) en de betrokken ministers enerzijds en de commandant van de rijkswacht anderzijds.

In deze tijd van syndicaal tumult dient op de tweede plaats te worden geattendeerd op de verschijning van het *Koninklijk besluit d.d. 13 januari 1988 betreffende de uitoefening van de bevoegdheden van de syndicale organisaties van het rijkswachtpersoneel* en de hierop volgende Koninklijke besluiten over de verhouding tussen de syndicale organisaties van het rijkswachtpersoneel en de rijkswachtoverheden in het *Staatsblad* van 26 januari 1988 (p. 1027-1036).

Ten derde mag niet worden voorbijgegaan aan het *Koninklijk besluit d.d. 1 februari 1988 tot wijziging van het Koninklijk besluit van 17 februari 1987 tot vaststelling van de voorwaarden waaronder de provincies en de gemeenten een financiële rijkshulp kunnen genieten voor de uitrusting van de gemeentepolitie en voor de verbetering van de coördinatie inzake veiligheid* (*Staatsblad* van 18 februari 1988, p. 2363-2364).

In het *Staatsblad* van 4 mei 1985 (p. 6408-6410) zijn, ten vierde, het *Koninklijk besluit d.d. 18 april 1988 tot oprichting van het Coördinatie- en Crisiscentrum van de Regering* met het bijbehorende *Verslag aan de Koning* gepubliceerd.

Tenslotte is in het *Staatsblad* van 20 mei 1988 (p. 7318-7320) de *Omzendbrief POL 31 d.d. 31 april 1988 ter verduidelijking van de bepalingen van artikel 195 van de gemeentewet* aan de openbaarheid prijsgegeven. Ter verduidelijking: in deze omzendbrief wordt dus aangegeven hoe de samenwerking tussen de korpsen van gemeentepolitie precies gestalte moet krijgen (zie ook hierna).

3. PARLEMENT

3.1. Kamer (Stukken)

De relevante *Parlementaire Stukken* van de Kamer staan ook deze keer weer goeddeels in het teken van de instelling van onderzoekscommissies op het stuk van de organisatie en werking van de politiediensten.

In de Stukken van de Buitengewone Zitting 1988 met het nr. 59 (59/1-59/6) is de wording te volgen van de onderzoekscom-

missie die momenteel bezig is 'de wijze te onderzoeken waarop in België de bestrijding van het banditisme en het terrorisme gebeurt, na te gaan welke diensten bij deze bestrijding betrokken zijn, welke de bevoegdheden zijn van deze diensten en welke hun verantwoordelijkheden zijn, welke de wijze is waarop deze diensten informatie verzamelen, hoe deze diensten werken en hoe zij gestructureerd zijn, over welke middelen deze diensten beschikken en hoe de werking van deze diensten wordt gecoördineerd'. In Stuk 90/1 van dezelfde Zitting is het voorstel van dhr. WINKEL opgenomen om te komen tot een soortgelijke onderzoekscommissie.

Het *Wetsvoorstel tot versoepeling van de vervolgingen en opsporingen in het kader van het drugbeleid* (*Parl. St.*, Kamer, B.Z. 1988, 113/1) van dhr. ANNEMANS is gewoon meegenomen uit het vorige zittingsjaar.

Op 27 februari jl. heeft dhr. COVELIERS een nieuw *Wetsvoorstel tot oprichting van een parlementaire permanente toezichtscommissie op de politiediensten, de rijkswacht, en de afdeling 'veiligheid van de Staat' van het bestuur van de openbare veiligheid bij het Ministerie van Justitie* ingediend (*Parl. St.*, Kamer, B.Z. 1988, 162/1). Volgens dit voorstel zou het moeten gaan om een commissie van 10 leden, behorende tot de Kamer en de Senaat. Om het half jaar zou zij over haar bevindingen moeten rapporteren.

Dhr. MOUREAUX diende op 1 maart een *Wetsvoorstel tot wijziging van de Wet van 2 december 1957 op de rijkswacht* in waarvan de strekking is: overdracht van het beheer van de rijkswacht naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken (*Parl. St.*, Kamer, B.Z. 1988, 180/1).

En op 7 maart tenslotte kwam dhr. VAN DEN BOSSCHE met het *Wetsvoorstel betreffende de algemene inspectie van de rijkswacht* (*Parl. St.*, Kamer, B.Z. 1988, 237/1). Dit voorstel heeft zowel tot doel om het bestaan van deze inspectie te incorporeren in de Wet op de rijkswacht als deze inspectie voortaan toe te vertrouwen aan magistraten van het openbaar ministerie.

3.2. Kamer (Handelingen)

Op 13 oktober jl. (*Parl. Hand.*, Z. 1987-1988, C 1, p. 2-23) discussieerde de Commissie voor de Justitie over interpellaties van de heren COVELIERS, VAN DEN BOSSCHE, WINKEL en MOTTARD aangaande het gevangenisbeleid en het beleid n.a.v. het zgn. Heizeldrama. In deze discussie werd de politieproblematiek niet of nauwelijks aan bod gebracht. Reden waarom we haar hier laten rusten.

Verder werd op 21 april 1988 in plenaire vergadering uitvoerig van gedachten gewisseld over het voorstel van dhr. VAN DEN BOSCH tot instelling van een onderzoekscmissie naar de al dan niet vermeende politieke affiliaties van de 'Bende van Nijvel' (*Parl. Hand.*, B.Z. 1988, p. 132-155). Voornaamste punt in de discussie was of een onderzoek naar deze affiliaties wel behoort tot de competentie van zo'n commissie. De meerderheid vond van niet en nam het voorstel aan (zie hiervoor) om zulk een commissie een onderzoek te laten instellen naar de wijze waarop in 't algemeen in België 'banditisme en terrorisme' worden bestreden.

3.3. Senaat (*Handelingen*)

De Senaat beraadslaagde op 14 oktober 1987 (*Parl. Hand.*, Z. 1987-1988, p. 29 e.v.) nog vrij uitvoerig over de begrotingen van het Ministerie van Justitie voor de jaren 1985, 1986 en 1987. Ook in deze discussie speelde de politieproblematiek ternauwernood een rol. Alleen dhr. PATAER ging met de Minister van Justitie in de clinch over de 'afluisterpraktijken van de staatsveiligheid'. Onder verwijzing naar een eerder debat over deze kwestie in de Kamer nam deze de hem toegeworpen handschoen niet op.

C.F.